

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/82/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7817200657
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7817200657.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudkýň JUDr. Zuzany Matyiovej a Mgr. Angeliky Sopoligovej v spore žalobcu I. T.a, nar. X.X.XXXX, bytom Rožňava, Y. X, zast. JUDr. Františkom Hadušovským, advokátom, so sídlom Rožňava, Cyrila a Metoda 2, proti žalovanej R. T., nar. XX.X.XXXX, bytom Rožňava, O. X, zast. JUDr. Máriou Ďurajovou, advokátkou, so sídlom Rožňava, Nám. 1. mája 11, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov a nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovanej proti uzneseniu 11Pc/2/2017-147 z 20.12.2018 Okresného súdu Rožňava

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalovaná v spore vo veci samej, predmetom ktorého je vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd „udelil súhlas za žalobcu na prenájom bytu č. 22 na O. X v I./X. posch. nachádzajúceho sa v bytovom dome súp. č. XXXX na parc. XXX/XXX L. vchode č. X zapísaného na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom, katastrálnym odborom Rožňava až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej vedenej Okresným súdom Rožňava pod sp. zn. 11Pc 2/2017“, a priznal jej nárok na náhradu trov neodkladného opatrenia vo výške 100 %. Podaný návrh odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Rožňava č.k. 5C/14/2018 z 30.7.2018 súd zaviazal účastníkov spoločne a nerozdielne zaplatiť Stavebnému bytovému družstvu Rožňava, Budovateľská 49, Rožňava ako správcovi spoločného bytu č. 22 nachádzajúceho sa na O. 3 v I. dižnú sumu 424,99 € s prísl. v mesačných splátkach po 100,- € počnúc od právoplatnosti rozsudku a pod následkom straty výhody splátok a konanie o zaplatenie istiny 1.172,04 € súd zastavil z dôvodu späťvzatia žaloby, keďže žalovaná po podaní žaloby uhradila tri splátky po 100,- € a došlo k započítaniu preplatku na základe ročného vyúčtovania nákladov za rok 2017, že na základe cit. rozsudku žalovaná začala plniť solidárny záväzok účastníkov a žalobca sa na jeho splácaní žiadnym spôsobom nepodieľa, že v predmetnom byte žalovaná ani žalobca nebývajú, byt je prázdny na škodu oboch účastníkov; žalovaná je matkou troch, z toho dvoch maloletých detí a nie je schopná splácať dlh aj za žalobcu, ktorý vedome na škodu žalovanej sa nepodieľa na splácaní, resp. odmieta platiť náklady a poplatky za spoločný byt a správa sa evidentne v rozpore s ust. § 144 Občianskeho zákonníka. Podľa posledného predpisu žalovaná zaplatila od júna 2018 mesačne platby po 261,- € správcovi bytu a žalobca nezaplatil žiadne platby, neplnil ani na základe právoplatného rozsudku, pričom naposledy si žalovaná musela požičať na zaplatenie platby za byt sumu 261,- €, ktorú aj uhradila dňa 21.11.2018, aby zabránila hrozbe exekúcie bytu, avšak ku dňu 30.11.2018 je vykázaný nedoplatok vo výške 961,70 €. Je tu vážna hrozba, že dôjde k exekúcii spoločnej veci v dôsledku správania sa žalobcu, a tým aj k zníženiu majetku patriaceho do BSM. Skutočnosťou je, že byt neužíva ani jeden z účastníkov konania, čo ich však nezbavuje povinnosti plniť platby na správu bytu, pričom návrhy žalovanej na prenajatie bytu tretej osobe za účelom pokrytia nákladov za byt, sú žalobcom negované, žalobca odmieta platiť náklady za byt a k výzve správcu na zaplatenie nového dlhu sa stavia benevolentne, ignoruje nedoplatok s odôvodnením, že ho to nezaujímá, čím evidentne vystavuje byt hrozbe exekúcie. Žalobca navrhoval byt predať, s čím žalovaná nesúhlasí, keďže byt chce

zachovať pre deti pochádzajúce z manželstva a v meritórnom konaní navrhuje prikázať ho do svojho výlučného vlastníctva. Žalovaná má reálnu obavu, že byt do konečného vyporiadania BSM súdom byt nebude účelne využitý a v dôsledku absolútnej ignorancie žalobcu k hodnote veci patriacej do BSM, žalovaná v konečnom dôsledku príde o byt, nakoľko nie je schopná aj za žalobcu byt udržiavať, preto za účelom zachovania a zamedzenia zmenšeniu hodnoty majetku a za účelom pokrytia nákladov za správu a údržbu bytu, žiadala o dočasnú úpravu pomerov možnosťou prenájmu bytu tretej osobe navrhovaným neodkladným opatrením.

2. Okresný súd Rožňava (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) uznesením návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Návrh právne posúdil podľa ustanovení § 324 ods. 1 a 3, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, 2 a 3, § 325 ods. 2 písm. d) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), definoval základné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia počas konania (ďalej tiež len „NO“) a po posúdení skutkových a právnych dôvodov návrhu na nariadenie NO, vychádzajúc z jeho obsahu, predložených listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise a z vyjadrení strán sporu, dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky pre nariadenie navrhovaného NO. Podľa posúdenia súdu návrh smeruje k úprave užívania spoločnej veci v prípade nezhôd manželov o právach a povinnostiach vyplývajúcich z bezpodielového spoluvlastníctva (ďalej tiež len „BSM“) v zmysle ust. § 146 Občianskeho zákonníka (ďalej tiež „OZ“). Uviedol, že v takom prípade v ňom treba presne vyjadriť jeho rozsah, pretože súd je návrhom viazaný a nemôže rozhodnúť ultra petitum; návrh možno formulovať aj tak, aby súd rozhodol o striedaní sa v užívaní spoločnej veci alebo žiadať o nahradenie chýbajúcej vôle jedného z manželov pri zamýšľanom právnom úkone (§ 229 CSP). Pri tomto rozhodovaní sa uplatňuje konštrukcia, že každý z manželov je úplným vlastníkom veci patriacej do BSM, nemôže ísť teda o žalobu podľa ust. § 126 OZ na vydanie veci (vindikačnú) proti druhému manželovi, ktorá je medzi bezpodielovými spoluvlastníkmi vylúčená. Vzťahy medzi manželmi, príp. bývalými manželmi, možno na návrh jedného z nich upraviť aj dočasne, a to vydaním neodkladného opatrenia (§ 325 CSP); pri jeho vydaní treba rešpektovať zásadu rovnoprávneho postavenia oboch manželov pri užívaní spoločnej veci, z ktorej vyplýva, že podiel každého z nich by mal byť zásadne rovnako veľký. Nemožno však, a to ani výnimočne, vydať NO takého obsahu, ktorým by bol jeden z manželov z užívania veci dočasne vylúčený, bolo by to možné iba za predpokladu, že tento manžel svojím doterajším správaním a vzťahom k veciam v bezpodielovom spoluvlastníctve, najmä svojím správaním a vzťahom k spoločnej veci, vzbudzuje obavy, že by mohol ďalším užívaním tejto veci (napr. automobilu a pod.) spôsobiť škodu. V danom prípade žalovaná neosvedčila potrebu nahradenia prejavu vôle žalobcu udelením súhlasu na prenájom bytu č. 22 na O. X v Rožňave, do právoplatnosti rozhodnutia v spore vo veci samej o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva po rozvode manželstva účastníkov, vedenom na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 11Pc 2/2017. Súd mal za to, že žalovaná má iné právne možnosti na ochranu svojich práv, ako nariadenie neodkladného opatrenia, právne argumentujúc tým, že pokiaľ účastníci boli právoplatným rozsudkom č.k. 5C/14/2018 z 30.7.2018 zaviazaní na úhradu dlžnej sumy spoločne a nerozdielne, ich podiely na dlhu sú vo vzájomnom pomere rovnaké, dlžník, proti ktorému bol uplatnený nárok vyšší, než zodpovedá jeho podielu, môže od ostatných požadovať, aby dlh podľa podielov na nich pripadajúcich splnili alebo ho v tomto rozsahu dlhu inak zbavili a ak v rozsahu uplatneného nároku dlh sám splnil, je oprávnený požadovať náhradu od ostatných podľa ich podielov. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie návrh na nariadenie NO ako nedôvodný zamietol.

3. Uznesenie napadla včas podaným odvolaním žalovaná z odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP, lebo rozhodnutie aj postup súdu prvej inštancie považovala za nesprávne, uznesenie označila za nepreskúmateľné, predčasné, nespravodlivé a nezákonné, navrhla ho preto zmeniť tak, že súd návrhu na nariadenie NO vyhovie a prizná jej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Bola toho názoru, že dostatočne odôvodnila a osvedčila základné zákonné podmienky pre nariadenie NO v zmysle ust. § 360 a nasl. CMP (správne CSP - pozn. odvolacieho súdu), nakoľko nárok, ktorému sa má poskytnúť dočasná ochrana, bol osvedčený a nenariadením NO jej vzniká nenapraviteľná ujma, spoločná vec stráca na ekonomickej hodnote a dôvodne sa dovoľáva súdnej ochrany, keďže spoločný byt neužíva ani jeden z účastníkov konania, žalobca nelegitímny a neospravedlivo spôsobom jej bráni v účelnom využití spoločnej veci a riadnom výkone práv a povinností vyplývajúcich z vlastníckeho práva k ich spoločnému bytu, neplní si spoločný a solidárny záväzok voči správcovi bytu, a svojím doterajším správaním a vzťahom k veci patriacej do BSM vzbudzuje odôvodnené pochybnosti a obavy, že by mohol ďalším konaním (aj nekonaním - nečinnosťou) spôsobiť škodu na tomto majetku. Za stavu, ak žiadny z účastníkov byt neužíva, ale sa zaň musia platiť pravidelné mesačné poplatky správcovi bytu a dodávateľom médií, je nevyhnutné, aby byt bol daný dočasne do

užívania tretej osobe a je daná potreba neodkladne upraviť dočasne pomery účastníkov, pokiaľ ide o rozsah užívania spoločného bytu v súlade s ust. § 146 ods. 1 OZ. Z ustálenej súdnej praxe (R 47/1972) pritom vyplýva, že ak dôjde nielen k nezhode o právach a povinnostiach vyplývajúcich z BSM, ale aj za stavu, ak jeden bráni druhému v užívaní alebo účinnom využití spoločnej veci, je možné dovolať sa, aby súd aj formou nariadenia neodkladného opatrenia rozhodol o spornom výkone práv a povinností k spoločnej veci, príp. rozhodol o nahradení chýbajúcej vôle pri zamýšľanom právnom úkone. Žalovaná mala za to, že osvedčila dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, pretože žalobca sa nespráva k spoločnému bytu tak, ako to predpokladá ust. § 146 OZ, nezhody sa týkajú správy tohto majetku, pretože žalobca evidentne a preukázateľne svojim nezodpovedným správaním, bez vynakladania prostriedkov na udržiavanie a zachovanie spoločnej veci priamo ohrozuje právo žalovanej ako bezpodielovej spoluvlastníčky bytu a ktorý byt v dôsledku jeho správania stráca na hodnote a znehodnocuje sa. Žalovaná sa dovoľáva súdnej ochrany, pretože len neodkladným opatrením je možné stabilizovať právny stav, aby sa spoločný majetok strán sporu vinou žalobcu neznehodnocoval. Poukázala tiež na závery znaleckého dokazovania v konaní vedenom Okresným súdom Rožňava pod sp. zn. 5P/80/2014 vo veci výživného na deti, z ktorých vyplýva, že žalobca sa bezdôvodne zbavil výhodného podnikania (obraty firmy ročne 400.000 €) a účelovo pozastavil prosperujúcu firmu, ktorá ďalej funguje prostredníctvom tretích podnikateľských subjektov na Páterovej 6 v Rožňave, a ako zamestnanec vykazuje mzdu 300,- € pre účely vyživovacej povinnosti, ktorú dobrovoľne plní na tri deti v sume 180,- € mesačne. Špekulatívne správanie žalobcu len potvrdzuje, že vedome zneužíva aj svoje právo ako bezpodielového spoluvlastníka na škodu majetku v BSM, ale to nielen tým, že úmyselne neplatí správcovi povinné poplatky za údržbu a správu bytu (strany sporu ho neobývajú, žalovaná byt opustila z dôvodu neprimeraného správania sa žalobcu), ktoré žalovaná platí aj za žalobcu, avšak pri svojej starostlivosti o tri deti takúto položku neunesie. Podstatou podania návrhu na nariadenie NO je neodkladná potreba riešiť a upraviť vzťahy k spoločnému majetku po dobu od samotného zániku BSM až do jeho vyporiadania, čo nie je možné reálne odhadnúť, pretože so žalobcom sa nedá mimosúdne dohodnúť a žalobca len odďaľuje a marí celé konanie, snaží sa znížiť majetok a hodnotu firmy a je otáznave, kedy bude BSM skutočne právoplatne vyporiadané. Žalovaná ďalej uviedla, že byt chce udržať pre deti a robí všetko preto, aby majetok, teda aj byt nechátral a nevykázal stratu, ale sa zhodnocoval, čo predsa je aj v prospech samotného žalobcu a nič podľa nej nebráni tomu, aby za byt platila poplatky dočasne tretia osoba, ktorá ho bude dočasne užívať. Žalovaná však nemôže bez súhlasu žalobcu byt prenechať tretím osobám, potencionálnym záujemcom o prenájom bytu, aby potom žalobca napádal relatívnu neplatnosť tohto vzťahu, ale pre nezhody strán sporu nie je možné žiaden zmluvný vzťah dohodnúť. Žalobca zjavne zneužíva právo bezpodielového spoluvlastníka, čo je v príkrom rozpore s čl. 5 CSP, ktoré nemôže požívať právnu ochranu. Žalovaná mala za to, že nepochybne osvedčila nárok, keďže byt pre účely nariadenia NO je súčasťou BSM a akákoľvek dispozícia s ním spadá pod režim ust. § 145 ods. 1 OZ, a že teda podlieha súhlasu oboch strán sporu, lebo inak je právny úkon neplatný. Pokiaľ žalobca v čase medzi zánikom BSM a jeho vyporiadanim sa správa k spoločnému majetku spôsobom spôsobujúcim škodu, evidentne si neplní a ignoruje povinnosti vyplývajúce zo solidárneho záväzku, jeho nečinnosť vedie k úpadku na hodnotách spoločného majetku, je potrebné pomery strán dočasne upraviť nariadením neodkladného opatrenia. Navrhla preto prihlíadať na všetky namietané skutočnosti, pretože sú jej upierané základné práva na súdnu ochranu a zjavné zneužívanie práva žalobcom nemá požívať súdnu ochranu.

4. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedol, že napadnuté uznesenie je vecne správne, náležite odôvodnené a súd vec správne právne posúdil. Opísal základné predpoklady pre nariadenie NO, ktoré súd musí skúmať a v súvislosti s nimi poukázal na princípy efektívnosti, proporcionality a subsidiarity. V danej veci nemal osvedčené dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená. Podľa názoru žalobcu žalovaná neosvedčila vzťah NO k predmetu konania vo veci samej a potrebu nahradenia prejavu vôle žalobcu spočívajúcu v udelení súhlasu na prenájom bytu nachádzajúceho sa na Záhradníckej č. 3 v Rožňave, až do právoplatnosti rozsudku vo veci samej v konaní o vyporiadanie BSM. Na základe uvedeného navrhol napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť a priznať mu náhradu konania v rozsahu 100 %.

5. Žalovaná v reakcii na vyjadrenie žalobcu k odvolaniu (podanie z 22.2.2019 na čl. 183 - 184) trvala na tom, že osvedčila potrebu nahradenia vôle žalobcu spočívajúcu v udelení súhlasu na prenájom bytu na Záhradníckej 3 v Rožňave, do času právoplatného rozhodnutia o vyporiadani BSM po rozvođe manželstva. Žalobca podľa nej nevyvrátil tvrdenia a skutkový stav v tom, že odmieta a znemožňuje

účelné využitie spoločnej veci, aby sa počas konania spoločný byt, ktorý je účastníkmi nevyužívaný, účelne zhodnocoval. Žalobca nezdôvodnil súdu, prečo nechce byt prenajať tretím osobám i napriek tomu, že je voľný a znehodnocuje sa, prečo sa správa nezodpovedne, neplatí poplatky za byt a nespláca nedoplatok, nakoľko je rovnocenným bezpodielovým spoluvlastníkom rovnako ako žalovaná. Žalovaná mala za to, že dôvodne sa dovoľáva, aby súd formou nariadenia NO rozhodol o spornom výkone práv a povinností k spoločnej veci a o nahradení chýbajúcej vôle pri zamýšľanom právnom úkone a upravil dočasne pomery účastníkov, pokiaľ ide o rozsah užívania spoločného bytu v súlade s ust. § 146 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Zopakovala dôvody podaného návrhu na nariadenie NO a dôvody odvolania a trvala na tom, že splnila všetky zákonné hľadiská osvedčenia nároku a rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce nariadenie NO, osvedčila nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy a tiež potrebu dočasnej úpravy pomerov.

6. Žalobca reagoval na vyjadrenie žalovanej v podaní doručenom súdu dňa 21.3.2019 (č.l. 193 - 194), v ktorom zotrval na predchádzajúcich vyjadreniach a napadnuté uznesenie považoval za vecne správne a navrhol ho potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Tvrdil, že za trvania manželstva až do konca r. 2017 on platil všetky úhrady spojené s užívaním bytu, čo žalovaná vtedy nijako nenamietala, pretože jej to vyhovovalo, že v súčasnosti už nevládal splácať všetky náklady sám, prednosť mala úhrada výživného, a preto vznikol dlh. Poukázal na to, že navrhoval predmetný byt predať, s čím zase žalovaná nesúhlasí, že rovnako žalovaná si neplnila svoje povinnosti zo solidárneho záväzku, ktoré plnil sám a nárok voči žalovanej si uplatnil v žalobe o vyporiadanie BSM. K tvrdeniam žalovanej uviedol, že byt nemá dôvod chátrať, nakoľko to nie je dom, je vykurovaný a nemá byť kým znehodnotený, ibaže by tak zámerne robila žalovaná. Zároveň tu hrozí, že práve nájomca môže byť znehodnotiť a zdevastovať. Mal za to, že nie sú splnené základné predpoklady pre nariadenie NO.

7. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) bez nariadenia pojednávania prejednal odvolanie podané žalovanou, preskúmal napadnuté uznesenie spolu s predchádzajúcim konaním súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379, § 380 CSP a z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť, lebo napadnuté uznesenie je vecne správne, preto ho podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

8. Podľa ust. § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 325 ods. 2 písm. c), písm. d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nenakladala s určitými vecami alebo právami alebo niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

11. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Neodkladné opatrenie (od 1.7.2016 ide o nový inštitút v civilnom procesnom práve) je základným opatrením súdu, ktorým sa upravujú (predbežne alebo aj trvale) pomery sporových strán, ak ide o stav, ktorý neznesie odklad. Vychádzajúc zo zákonných predpokladov pre nariadenie NO v zmysle ust. § 325 ods. 1 CSP je neodkladné opatrenie prípustné a opodstatnené vtedy, ak: a) sa tvrdí a osvedčí existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami, ktorý si vyžaduje bezodkladnú úpravu pomerov strán alebo ak je daná obava z ohrozenia exekúcie (kumulácia nie je vylúčená), b) uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha (princíp efektívnosti), c) navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ má mať podľa okolností prípadu dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav, d) právne účinky NO neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality), a e) sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (§ 324 ods. 3 CSP). Pretože pri nariaďovaní samotného NO prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, z tohto dôvodu súd nemusí dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky tie skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia (vo veci samej). Súd rozhoduje spravidla len na základe listín predložených navrhovateľom NO, bez vylúčeného a vyjadrenia strán a bez

nariadenia pojednávania. Inak postupuje iba vo výnimočných a odôvodnených prípadoch (§ 329 CSP). Riadne dokazovanie v zmysle ust. § 185 a nasl. CSP súd nevykonáva a pri rozhodovaní vychádza z obsahu návrhu a zo skutočností, ktoré boli v súvislosti s podaným návrhom osvedčené. Navrhovateľ opísaním rozhodujúcich skutočností a predložením dostupných dôkazných prostriedkov musí osvedčiť najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, z ktorých vyvodzuje opodstatnenosť a neodkladnosť návrhu, a vecnou argumentáciou musí presvedčiť súd o potrebe nariadiť neodkladné opatrenie v záujme dosiahnutia ochranného účelu, ktorý je pre tento inštitút charakteristický. Miera osvedčenia sa pritom riadi situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Účelom neodkladného opatrenia je totiž rýchle riešenie takej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu.

13. Reálne vyhodnotenie potreby bezodkladne upraviť pomery je otázkou voľnej úvahy súdu, ktorá však musí byť objektívne preskúmateľná na základe odôvodnenia rozhodnutia. Neodkladné opatrenie bude spravidla opodstatnené, ak navrhovateľovi hrozí vznik alebo rozširovanie škody či inej ujmy, dochádza k porušovaniu alebo ohrozovaniu jeho práv a oprávnených záujmov, príp. hrozí zhoršenie jeho právnej pozície do takej miery, že sa mu viac neoplatí uchádzať o konečnú súdnu ochranu.

14. Pred nariadením neodkladného opatrenia musí súd zároveň zvážiť, či v dôsledku tohto sa nevytvorí nezvratný (nenapraviteľný) stav v právnych vzťahoch medzi stranami sporu a či zásah do práv dotknutej strany sporu je primeraný žalobcom osvedčenému porušeniu jeho práv a právom chránených záujmov v súlade s princípom proporcionality.

15. Podľa ust. § 146 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) ak dôjde medzi manželmi k nezhode o právach a povinnostiach vyplývajúcich z bezpodielového spoluvlastníctva manželov, rozhodne na návrh niektorého z nich súd.

16. Podľa § 853 OZ občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto, ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie.

17. Keďže Občiansky zákonník nemá osobitné ustanovenia o úprave vzťahu bývalých manželov k majetku patriacemu do rozvodom zaniknutého BSM na čas do doby jeho vyporiadania, je potom nevyhnutné s poukazom na cit. § 853 OZ na majetkové vzťahy bývalých manželov aplikovať zásady vyplývajúce z ust. § 146 OZ, a to až do doby, kým nedôjde k vyporiadaniu tohto majetku zmluvou, rozhodnutím súdu alebo spôsobom predpokladaným ust. § 149 ods. 4 OZ. Ak teda v období po zániku BSM do jeho vyporiadania, počas prebiehajúceho súdneho sporu o vyporiadanie BSM, ako je tomu i v danom prípade, došlo medzi bývalými manželmi k nezhode o užívaní veci patriacej do zaniknutého BSM, rozhodne na základe návrhu - žaloby (vo veci samej) niektorého z nich súd. Vzájomné vzťahy medzi manželmi, príp. bývalými manželmi, v prípade nezhôd týkajúcich sa ich práv a povinností k veciam v bezpodielovom spoluvlastníctve, možno na návrh jedného z nich upraviť aj dočasne, a to nariadením neodkladného opatrenia podľa ust. § 325 CSP.

18. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu a predložených listinných dôkazov a preskúmaním skutkových a právnych dôvodov návrhu na nariadenie NO zistil, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal z cit. ustanovení a vyššie uvedených zásad a dospel k správnej závere, že pomery strán neodôvodňujú potrebu ich bezodkladnej úpravy nariadením NO v navrhovanom znení a v danej veci nie sú splnené zákonné predpoklady pre jeho nariadenie. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že obsahom navrhovaného neodkladného opatrenia v danom prípade je úprava spôsobu užívania spoločnej veci bývalými manželmi vzhľadom na vzájomné nezhody medzi stranami sporu pri výkone ich práv a povinností týkajúcich sa spoločného bytu patriaceho do rozvodom zaniknutého (doposiaľ nevyporiadaného) bezpodielového spoluvlastníctva. Pri posúdení zákonných predpokladov pre nariadenie NO a opodstatnenosti návrhu súd prvej inštancie vychádzal zo správnej premisy, že každý z manželov (bývalých) je úplným spoluvlastníkom veci patriacej do BSM a vlastníctvo jedného z bývalých manželov je obmedzené rovnakým právom druhého manžela a odvolací súd sa stotožňuje s jeho správnym právnym záverom, že žalovaná neosvedčila podmienku potrebnosti a naliehavosti navrhovanej úpravy pomerov strán prostredníctvom neodkladného opatrenia, ani nebezpečenstvo bezprostredne hrozacej škody alebo inej ujmy na jej právach a majetku, ktorá by jej mohla, resp. mala v budúcnosti vzniknúť konaním žalobcu spočívajúcim v neplatení platieb a poplatkov spojených

s vlastníctvom a správou spoločného bytu a v dôsledku neudelenia súhlasu s prenájmom bytu tretej osobe, do doby vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva rozhodnutím súdu vo veci samej.

19. Žalovaná v odvolaní uvádza iba také skutočnosti a argumenty, ktoré zohľadnil pri svojom rozhodovaní už súd prvej inštancie a v podstate správne sa s nimi aj vysporiadal v odôvodnení napadnutého uznesenia. Odvolanie nemožno považovať za opodstatnené, spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého uznesenia a skutočnosti v ňom uvedené neodôvodňujú prijať iné rozhodnutie o podanom návrhu. Na potvrdenie vecnej správnosti preskúmaného uznesenia a právnej argumentácie súdu prvej inštancie, i v kontexte odvolacích námietok žalovanej možno súhlasiť s jej názorom, že uzavretie nájomnej zmluvy k spoločnej veci v prospech tretej osoby nepochybne nie je bežnou záležitosťou a úkonom bežnej správy spoločného majetku (akými sú napr. platby týkajúce sa spoločnej veci za odber energií, za správu bytu, poisťného a pod.), preto k uzavretiu zmluvy o nájme bytu zákon vyžaduje súhlas oboch manželov, teda v danom prípade k zamýšľanému právnomu úkonu žalovanej je potrebný aj súhlas žalobcu ako bezpodielového spoluvlastníka tejto nehnuteľnosti; inak ide o právny úkon relatívne neplatný v zmysle ust. § 40a OZ, čo má ten dôsledok, že jeho neplatnosti by sa mohol účinne dovolať manžel, ktorého súhlas na daný úkon sa vyžadoval a nebol udelený, príp. aj tretia osoba, ktorá do daného právneho vzťahu vstúpila (§ 145 ods. 1 v spojení s § 40a OZ). Žalovanou navrhovanú úpravu užívania spoločného bytu, resp. nakladania s ním spôsobom jeho prenájmu tretej osobe a nezhody strán pri výkone ich vzájomných práv a povinností týkajúcich sa predmetného bytu, podľa názoru odvolacieho súdu však nemožno riešiť prostredníctvom neodkladného opatrenia a nahradiť ním chýbajúci prejav vôle žalobcu smerujúci k uzavretiu zmluvy o nájme bytu s treťou osobou už z toho podstatného dôvodu, že žalobca sa k záväzku nakladať so svojim majetkom patriacim do zaniknutého (a doposiaľ nevyporiadaneho) BSM takýmto spôsobom zmluvne nezaviazal (žalovaná to v spore ani netvrdila), pričom takúto povinnosť v súvislosti s hospodárením a správou spoločného majetku mu neukladá ani žiadny právny predpis. Navrhovaná dočasná úprava vzťahov strán k spoločnému bytu jeho prenajatím tretej osobe aj podľa posúdenia odvolacieho súdu nie je nevyhnutná a naliehavá, keďže neužívaním bytu žiadnou zo strán nevzniká stranám sporu (žalovanej) škoda žiadna neprimeraná ujma na ich právach, byť v dôsledku toho nestráca na svojej ekonomickej a úžitkovej hodnote (neznehodnocuje sa) a pokiaľ žalobca odmieta uhrádzať predpísané mesačné platby spojené s vlastníctvom a správou spoločného bytu, žalovaná má iné právne prostriedky na ochranu svojich práv a tieto nezhody neodôvodňujú zásah do vlastníckych práv žalobcu navrhovanou úpravou užívania spoločného bytu tretími osobami. Žalovaná v konaní neosvedčila, že by žalobca zneužíval svoje práva bezpodielového spoluvlastníka na ujmu jej práv alebo na škodu majetku patriaceho do BSM tým, že odmieta udeliť súhlas na prenájom spoločného bytu tretej osobe, ktorý aj podľa názoru odvolacieho súdu nemožno považovať za účelný spôsob jeho využitia do času, kým sa definitívne nevyporiada bezpodielové spoluvlastníctvo strán sporu. Odvolací súd má za to, že v prípade nariadenia navrhovaného NO by bolo neprípustne zasiahnuté do vlastníckych práv žalobcu, ktorý ako vlastník bytu neodkladným opatrením by bol úplne vylúčený z možnosti užívania svojho majetku na čas do vyporiadania BSM rozhodnutím súdu vo veci samej, čo je v priamom rozpore s ústavným právom podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a samotnou podstatou bezpodielového spoluvlastníctva v ust. § 144 OZ vyjadrujúcou rovnocennosť pri výkone práv a povinností vyplývajúcich z BSM a úplnosť vlastníctva a postavenia manželov pri realizácii ich práv týkajúcich sa spoločnej veci.

20. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd stotožňuje sa so správnymi skutkovými zisteniami i právnymi závermi súdu prvej inštancie a s poukazom na zákonné dôvody preskúmaného uznesenia, preto uznesenie potvrdil postupom podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne.

21. O trovách neodkladného opatrenia nebolo rozhodnuté, lebo o nich rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým skončí konanie vo veci samej (§ 262 ods. 1 CSP).

22. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, a to z dôvodov uvedených v ust. § 420 a nasl. CSP. Dovolanie sa podáva v lehote

dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch uvedených v ust. § 429 ods. 2 CSP.